

Antwoord

van Gedeputeerde Staten op vragen van

J.W.A. Struijlaard (50PLUS) en W.M. Bakx (50PLUS)
(d.d. 22 augustus 2017)

Nummer
3325

Onderwerp
Brand bij de Esso 21 augustus

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

Op 21 augustus 2017 heeft zich wederom in het Botlekgebied een brand bij de Esso voorgedaan. Dit is het tweede incident op dezelfde dag, eerder is er een incident bij de Shell geweest. De afgelopen weken is er incident op incident geweest. En dit op een eiland met een zeer slechte ontsluiting. De nieuwe Hartelbrug heeft al meer dan 100 storingen sinds de opening gehad. Op het eiland Voorne-putten alleen al wonen en werken tussen de 180.000 en 200.000 mensen. We spreken over een grote groep mensen die bij calamiteiten alleen de mededeling krijgen sluit ramen en deuren. Maar fatsoenlijke uitvalswegen zijn er niet. In feite zitten de bewoners van Voorne-putten bij een grote calamiteit als ratten in de val.

1. *Bent u bekend met de incidenten die op 21 augustus hebben plaatsgevonden in de Botlek?*¹

Antwoord
Ja.

2. *Bent u bekend met het feit dat er een NL-Alert is uitgegaan waarbij er een verwijzing werd gegeven naar de website van www.rijnmondveilig.nl?*

Antwoord
Ja.

3. *Bent u het met ons eens dat het absoluut niet kan dat er een verwijzing is naar een website die onbereikbaar is? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

Burgemeester Aboutaleb heeft als reactie op de heftige kritiek die is ontstaan op het tijdelijk buiten gebruik zijn van de website www.rijnmondveilig.nl tijdens de brand, verklaard dat dit niet aanvaardbaar is. Hij heeft daarbij aangegeven welke aanpak hij op korte en lange termijn voorstaat om een mogelijke herhaling te voorkomen. Het stemt het college tot tevredenheid dat de burgemeester, die tevens voorzitter is van de

¹ Bijlage AD 21 augustus 2017

Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond, tot dit krachtige standpunt is gekomen, daarbij onderkend het cruciale belang van een goed functionerende crisiscommunicatie voor de bevolking en het bedrijfsleven. Wij gaan er van uit dat de Inspectie Veiligheid en Justitie, die op grond van de Wet veiligheidsregio's belast is met het toezicht op de veiligheidsregio's, de uitvoering van de bedoelde verbeterafspraken zal volgen. Mocht de veiligheidsregio in de uitvoering daarvan onverhoopt tekortschieten, dan ziet de commissaris van de Koning op grond van zijn bestuurlijk toezicht houdende rol er op toe dat het bestuur van de veiligheidsregio passende maatregelen neemt om de tekortkomingen weg te nemen.

4. *Deelt u onze mening dat het tijd wordt dat er onderzoek wordt gedaan naar de leefbaarheid en de veiligheid van de omwonenden van dit grote industriële havengebied? Zo nee, waarom niet? Zo ja, hoe wilt u dat gaan aanpakken?*

Antwoord

Vanuit de Wabo zijn wij verantwoordelijk voor vergunningverlening, toezicht en handhaving bij de inrichting van Esso (ExxonMobil) in de Botlek. Voor de uitvoering van deze taken is het provinciale vergunningverlening, toezichts- en handhavingskader van toepassing, de Nota VTH. Conform de Nota VTH 2014-2017 worden vergunningen periodiek geactualiseerd. Hierin worden bedrijven verplicht de Beste Beschikbare Technieken (BBT) toe te passen. In de revisievergunning voor Esso die in 2015 is verleend zijn strengere eisen opgenomen voor bijvoorbeeld de uitstoot van benzeen en andere stoffen. Recent is ook gestart met een programma om voor zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) de emissies verder te reduceren.

Emissies ten gevolge van incidenten zijn per definitie niet vergund. Deze emissies worden zoveel mogelijk voorkomen door incidenten te voorkomen. Het preventieve (BRZO) toezicht van de provincie blijft er op gericht het aantal ongewone voorvallen en grote incidenten te minimaliseren. Dit gebeurt onder andere door analyse van dergelijke voorvallen, voortgaand leren door betrokken bedrijven en overheid en verwerken van deze leerervaringen in reguliere veiligheidssystemen en procedures.

Per brief bent u op 8 september jl. door de gedeputeerden Janssen en Vermeulen geïnformeerd over het feit dat de Onderzoeksraad voor Veiligheid een onderzoek start naar de brand bij Esso.² De DCMR is met de andere toezichthouders (VRR, ISZW en OM) reeds gestart met het onderzoek naar het incident. Het bedrijf heeft daarnaast op grond van de Wet milieubeheer (artikel 17.2) de verplichting om te rapporteren over de oorzaak van het incident en hoe het bedrijf een dergelijk incident in de toekomst kan voorkomen. De inspectiediensten bepalen op basis van het onderzoek van het bedrijf en de eigen bevindingen of wettelijke bepalingen of vergunningvoorschriften zijn overtreden.

5. *Deelt u onze mening dat het de hoogste tijd is dat er actie wordt ondernomen om de ontsluiting van dit eiland te verbeteren? Zo nee, waarom niet. En zo ja, wat heeft u tot op heden ondernomen?*

Antwoord

² Lid GS brief R. Janssen en F. Vermeulen, Berichtgeving over brand bij Esso Raffinaderij Botlek, kenmerk PZH-2017-612544903

De provincie heeft in den brede aandacht voor de ontsluiting van het eiland Voorne Putten. Dit wordt onder andere zichtbaar door onze inspanningen in het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT) onderzoek bereikbaarheid Rotterdam en Den Haag, waar ook wordt ingegaan op de ontsluiting Voorne-Putten. Hierbij moeten toekomstige verstedelijkingsafspraken en de toekomstige ontwikkeling van de Mainport en het goederenvervoer betrokken worden.

De algemene kwaliteit van de ontsluiting vormt de basis voor evacuatieplannen, waarvoor de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond verantwoordelijk is.

6. *Wat denkt GS te gaan bijdragen aan het voorkomen van het feit dat er grote aantallen bewoners ongevraagd worden blootgesteld aan giftige stoffen zoals bijvoorbeeld het neergedaalde roet?*

Antwoord

Zie antwoord op vraag 4.

Het RIVM heeft op vrijdagavond 25 augustus de gemeente Nissewaard, DCMR en de VRR laten weten dat het gezondheidsrisico van en de kans dat mensen daadwerkelijk ziek worden door contact met roetdeeltjes van de brand bij Esso in de Botlek 'verwaarloosbaar klein' zijn. Onderzoek wijst uit dat "als er geen roet meer zichtbaar is, kan ervan uit worden gegaan dat dit geen gevolgen meer heeft voor de gezondheid van mens en dier". Voorts geeft het RIVM een aantal gerichte adviezen voor het eten van groenten en fruit en de omgang met melkvee.³

Esso heeft direct na de brand excuus aangeboden voor de overlast en is samen met de gemeente Nissewaard en het Waterschap begonnen met schoonmaken. Ook heeft het bedrijf de ochtend na de brand een telefoonnummer openbaar gemaakt om publieksvragen te beantwoorden. Daarnaast zijn er recent twee informatieavonden georganiseerd, voor bewoners en agrariërs. Op deze bijeenkomsten is door Esso nogmaals excuses aangeboden en is aangegeven dat ze de geleden schade zullen vergoeden.

7. *Is de provincie bereid om de controles te gaan opvoeren en aanscherpen op de Petrochemische Industrie in het Havengebied door middel van extra regelgeving en handhaving? Zo nee, waarom niet? Zo ja, hoe gaat GS dit aanpakken?*

Antwoord

In de Nota VTH 2014-2017 zijn de uitgangspunten voor het uitvoeren van - risico-gerichte - toezicht vastgelegd. In lijn hiermee voert de DCMR zowel fysieke controles als controles van het veiligheidsbeheerssysteem uit. Naast de controles die de DCMR zelfstandig uitvoert wordt tenminste één keer per jaar een meerdaagse BRZO controle uitgevoerd in samenwerking met de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR) en de Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid (ISZW). De nota VTH wordt momenteel geëvalueerd en geactualiseerd. De geactualiseerde nota VTH 2018-2021 wordt op korte termijn aan Provinciale Staten ter kennis name aangeboden, hetgeen u de gelegenheid biedt deze nota te bespreken voordat zij wordt vastgesteld door Gedeputeerde Staten.

³ <https://www.rijnmondveilig.nl/brand/vragen-naar-aanleiding-brand-esso/>

Den Haag, 19 september 2017

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris, voorzitter,

drs. J.H. de Baas

drs. J. Smit

Grote brand bij Esso in de Botlek is geblust

VIDEO De brand die woedde in één van de fabrieken van olieraffinaderij Esso (tegenwoordig Exxonmobil) in de Botlek is geblust.

Sanne Poot en Folkert van der Krol 21-08-17, 21:52 Laatste update: 22-08-17, 08:03

- Bron: AD 21 augustus 2017

-

De brand was even voor middernacht al controle, maar er waren nog wat vlammen op de grond, aldus een woordvoerder van de politie. Er zijn geen gewonden gevallen. De brand begon in een 'fornuis', een deel van de installatie dat verwarmt. Daarna breidde de brand zich uit.

Er werd een NL-Alert verzonden. De website Rijnmondveilig.nl, die informeert bij incidenten, rampen en crisis, was tijdens de brand onbereikbaar.

De vlammen bij Esso. © Marcel Wout
Oliegeur

Videoland

Facebook

Noodwaarschuwing

NL-Alert 21-08-2017 22:29
(Zeer grote of grote) brand met
rook [invullen locatie]. Ramen
en deuren sluiten en ventilatie
uitzetten. De verwachting
is dat verdere escalatie niet
plaatsvindt.

Type: Noodwaarschuwingen

TONEN

Berichten

Telefoon

E-mail

Apps

In heel de omgeving van de Botlek hebben mensen een NL-Alert ontvangen. Zo ook Mara uit Vlaardingen. © Privéfoto

De brand woedt bij de Esso aan de Botlekweg in Rotterdam, dit stond niet in het NL-Alert. © GoogleMaps

Volgens berichten op sociale media is er in de omgeving van de brand sprake van een sterke oliegeur. Het luchtalarm is in tegenstelling tot eerdere berichtgeving niet afgegaan, wel klonk het alarm op het terrein zelf. De brandweer heeft opgeschaald tot GRIP 2, nadat er in de raffinaderij alarm is geslagen. GRIP 2 houdt in dat de omgeving van de brand last kan hebben van de vlammen.

Berichten dat de schoorsteen van het gebouw op instorten staat, werden door de woordvoerder van Exxonmobil tegengesproken. Hulpdiensten adviseerden omwonenden - waaronder ook mensen in Spijkenisse en Hoogvliet - uit de buurt van de rook te blijven. Ramen en deuren moesten gesloten blijven.

Judith van der Pols uit Abbenbroek laat weten dat er zwarte roetdeeltjes zijn neergedaald: „Alles is hier bedekt met roet. Auto's, vrachtwagens, de witte kussens van de tuinstoelen. Ik heb gehoord dat het ook het geval is in Oudenhorn.”

Het Rotterdamse havengebied telt 450.000 'buren'. Zij werden onlangs ook opgeschrikt door een grote brand bij [Shell Pernis](#), die er voor zorgde dat de raffinaderij dagen plat lag.

Zowel de bedrijfsbrandweer als de Rotterdamse brandweer is aanwezig. Volgens ExxonMobil worden alle middelen ingezet om de brand te blussen.

Bij de raffinaderij van ExxonMobil in de Botlek brak gisteravond een grote brand uit. Onlangs zorgden problemen bij Shell Pernis voor veel onrust. © ANP

Problemen met roet na grote brand bij Esso in de Botlek

Omwonenden van de raffinaderij van Esso in de Rotterdamse Botlek hebben het advies gekregen voorlopig geen gewassen van volkstuinen te eten. Ook moeten zij huidcontact voorkomen met neergeslagen roetdeeltjes, waarschuwen de hulpdiensten.

ANP/Maurijn Rozema 22-08-17, 08:52 Laatste update: 09:12

Bron: AD 22 augustus 2017

Bij de raffinaderij [woedde gisteravond een grote brand](#) die dikke rookwolken veroorzaakte, die tot in de wijde omgeving te zien waren. De milieudienst DCMR doet onderzoek naar de roetdeeltjes, die terecht zijn gekomen in onder meer Geervliet, Heenvliet, Abbenbroek, Zuidland en Oudenhorn, ten zuidwesten van de raffinaderij. De gemeente Nissewaard bekijkt wat er moet gebeuren om het roet te verwijderen.

Voor publieksvragen heeft Esso een speciaal telefoonnummer geopend: 010-4874009. Omwonenden kregen het advies om na de brand uit de rook te blijven, ramen en deuren gesloten te houden en de ventilatie in huis uit te zetten. Tijdens de brand raakte de website van Rijnmondveilig korte tijd uit de lucht.

De brand begon gisteravond in een 'fornuis' dat een deel van de installatie verwarmt. Daarna breidde het vuur bij de fabriek, tegenwoordig onder de vlag van ExxonMobil, zich uit, onder meer naar de schoorsteen. De brandweer schaalde op naar een zeer grote brand en zette alle mogelijke middelen in. Het duurde ruim een uur voordat de vlammen werden gedoofd. Daarna was vooral de fakkels, om de installatie op een veilige manier buiten gebruik te stellen, te zien.

Rookwolken

De rookwolken trokken vanwege de noordenwind richting Spijkenisse en Hoogvliet. Het zorgde voor overlast op Voorne-Putten. Judith van der Pols uit Abbenbroek zag zwarte roetdeeltjes neerdalen bij haar woning. „Alles is hier bedekt met roet. Auto's vrachtwagens, de witte kussens van de tuinstoelen.

Op het terrein van Shell Pernis woedde gisteren aan het einde van de middag ook al [enige tijd brand](#). Er was volgens de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond een hoeveelheid smeerolie op een warme turbine gelekt. Dat leidde tot rookontwikkeling. Het vuur was echter weer snel onder controle.

Wel was dit het zoveelste incident in een paar weken tijd bij het petrochemische bedrijf. Bijna een maand geleden kampte Shell eerst met een brand en vervolgens met een chemische lekkage. Dit had veel stankoverlast in de directe omgeving tot gevolg. Vooral vanuit Hoogvliet kwamen veel klachten.

Stilgelegd

Alle fabrieken op het terrein werden als gevolg van de incidenten stilgelegd, maar worden sinds begin deze maand weer een voor een [opgestart](#). Eind van deze maand moeten alle onderdelen weer operationeel zijn.

Raadslid Arno Bonte van GroenLinks in Rotterdam meldde gisteren dat de gemeenteraad donderdag debatteert over de veiligheid bij chemiebedrijven.